te debeas habere: nulla tamen tibi attribuitur potestas, ut inter Delegatos, aut Partes de jurisdictione debeas judicare [z].

[z] Adde concord. *in l. qui procuratorem. in Glos. 1. ff. de procur. & in l. à Divo Pio.* & ibi Bartol. & Doctores. *ff. de re judic.*

XXV. INNOCENTIUS III. Magistro [a 38] G. & P. de Firmisca. [ann. 1213. *Romæ in Galliam.*]

Quando in Rescripto plura narrantur diversos effectus operantia, non sufficit impetranti alterum solum probare, ad utrumque effectum consequendum.

OLim [b] ex Literis Sancti Nicasii Remensis [c], Sargiensis [39] & Vallis Regiæ Abbatum fuit nostris auribus intimatum, quòd cùm ad eos semel & iterùm à nobis Literæ processissent, super eo videlicet quòd P. Clericus Sancti Remigii, Parœciam de Salice [40] (quam R. de Clivo per interpositam personam sibi collatam fuisse proposuit) detinebat, ipsi Partes semel, secundò & tertiò citaverunt, & dictum P. quia citatus pluries comparere noluit per se vel per Responsalem aliquem coram eis, excommunicationis vinculo innodantes, fecerunt fructus ipsius Parœciæ sequestrari. Cúmque postmodum idem P. accedens ad eos se Juri promiserit pariturum, ac obtinuerit se absolvi: ipsi absolutionis literas concedentes, diem ei assignaverunt & locum, quibus coram eis, quod promiserat, adimpleret: qui diem & locum ex Literis illis radens, in loco [d] rasuræ scripsit, quòd ipsi ei sequestratos fructus assignari mandabant: quod coram duobus eorum tamdem (tertio sui absentiam excusante per literas) est confessus. † Nos igitur cùm tantæ temeritatis excessus falsitatis scrupulo non careret, vobis dedimus in mandatis, ut (si esset ita [e]) ipsi Præsumptori super dicta Parœcia perpetuum silentium imponentes, præfato R. de Clivo assignaretis eamdem cum fructibus sequestratis. Verùm sicut vos per vestras nobis literas intimastis, cùm dictus R. rasuram præfatam coram vobis per testes idoneos probavisset, & ob hoc postulasset sibi dictam Ecclesiam assignari: vos utrùm clausula illa [f] (si esset ita) de omnibus superioribus, an de articulo tantùm rasuræ deberet intelligi, dubitastis. † Nos igitur respondemus, quòd clausula illa ad omnia debet superiora referri, ad hoc ut ipsi R. præfata Ecclesia conferatur: quia licèt vitium falsitatis ad imponendum ei perpetuum silentium super Ecclesia ipsa sufficiat, qui falsitatem hujusmodi perpetravit; non tamen propter hoc eadem Ecclesia est adversario assignanda, nisi super aliis facta fuerit plena fides.

[b] Lib. 2. *eod. tit. in* 1 v. *Compil.*

[c] *al.* Remanensis, Sagienensis. *al.* Signiacen. & est Diœcesis Remen. *al.* Sargin.

[d] *al.* in locum rasuræ rescripsit.

[e] Adde quòd si ista clausula defit in aliquo Rescripto, illud præsumitur esse falsum. Archidiac. & DD. *in c. cordi. de app. in 6.*

[f] Vos de clausula, *si ita est.*

¶ PITH. [38] *Idem Magistro.*] Leg. *Idem S. de Vallibus Magistro G. & P. de Finalano.*

[39] *Sargienses.*] Igniacenses. *Signy*: S. Nicasii Remens. Signiac. & Vallis Regiæ, *Taxa Benef.*

[40] *De Salice.*] Leg. *de Semiscano.*

XXVI. IDEM Episcopo Imolen. [ann. 1214. *Romæ in Flaminiam sive Romandiolam.*]

Non valet Rescriptum super restitutione Beneficii impetratum, quod de causa excommunicationis & amotionis impetrantis non facit mentionem.

[g] *Cap. 3. eod. tit. in* 1 v. *Compil.*

DIlectus [g] filius Abbas Sancti Stephani Bononiensis, per suas nobis literas intimavit, quòd cùm ipse (cui visitationis officium in Civitate ac Diœcesi Bononiensi commissimus) B. & A. Presbyteros ab Ecclesiis suis (propter eorum graves & manifestos excessus) duxerit amovendos: iidem super restitutione sua nostras ad te in communi forma Literas impetrarunt, de amotionis suæ causa, & excommunicationis [h] quâ tenentur astricti, nullam facientes penitùs mentionem. [*Et infrà a.*] † Nos igitur fraternitati tuæ mandamus, quatenus (si est ita) Literas ipsas tamquam per veri suppressionem obtentas, viribus carere decernas.

[h] sententia, *in quibusdam antiquis.*

[*a Procuratoribus igitur vicinorum & Ecclesiarum ipsarum exceptiones in tua præsentia proponentibus antedictas tu supersedendum hujusmodi negotio decrevisti, donec super hoc nostræ voluntatis beneplacitum recepisses.*]

[i] *al.* Vratisamensi.

XXVII. IDEM Episcopo Veratisamensi [i 41]. [an. 1214. *Romæ in Germaniam sive Poloniam.*]

Per Literas Justitiæ non tenetur Episcopus providere habenti perpetuam Vicariam, vel sufficiens patrimonium. Nec valent Literæ Gratiæ ad Beneficium obtinendum, in quibus impetrans sacuit perpetuam Vicariam. Hoc dicit comprehendendo utrumque intellectum.

[k] *Cap. 4. eod. tit. in* 1 v. *Compil.*

[l] *Infrà, de præbend. c. cùm secundùm Apostolum.*

POstulasti [k] per Sedem Apostolicam edoceri, utrùm alicujus Ecclesiæ perpetuo Vicario, de proventibus Vicariæ bonisque paternis habenti unde valeat commodè sustentari, teneatis per illam formam communem (*cùm secundùm Apostolum* [l]) in Ecclesiastico Beneficio providere.

† Ad quod sic duximus respondendum, quòd cùm per formam prædictam necessitatibus pauperum Clericorum (qui nullum sunt Ecclesiasticum Beneficium assecuti) Sedes Apostolica duxerit succurrendum, perpetuus Vicarius (nisi de Vicaria fecerit mentionem) commodum reportare non debet de hujusmodi Literis, utpote veritate tacita impetratis. Non enim Beneficio carere debet dici, cui competenter perpetuæ Vicariæ proventibus est provisum. Et pro habente Beneficii sufficientis subsidium, ex certa scientia super obtinendo alio Beneficio de levi non scribimus, quin facianus de primo in nostris Literis mentionem.

¶ PITH. [41] *Veratisamensi.*] Gratisinensi: Uratislanensi: Gratisinensi.

XXVIII. IDEM in Concilio Generali [m 42]. [an. 1215. *Romæ.*]

[m] Lateran. *c. 37. de liter. non impetrand. &c.*

Per Literas Apostolicas de hac Constitutione mentionem non facientes, non potest quis trahi ultra duas dietas extra suam Diœcesim, nisi de consensu Partium Literæ fuerint impetratæ. Hoc dicit usque ad §. *Sunt & alii.*

NOnnulli gratiâ Sed. Apostol. abutentes, Literas ejus ad remotos Judices impetrare nituntur, ut Reus fatigatus laboribus & expensis, liti cedere, vel importunitatem Actoris redimere compellatur. † Cùm autem per Judicium injuriis aditus patere non debeat, (quas Juris observantia interdicit) statuimus, ne quis ultra duas dietas extra suam Diœcesim per Literas Apostolicas ad Judicium trahi possit, nisi de assensu Partium fuerint impetratæ, vel expressam de hac Constitutione fecerint mentionem.

Non valent Literæ ad lites impetratæ sine speciali mandato Domini, nisi impetrentur per conjunctam personam.

§. 1. Sunt & alii, qui se ad novum genus mercimonii convertentes, ut vel sopitas possint suscitare querelas, vel novas immittere quæstiones, fingunt causas, super quibus à Sede Apostolica Literas impetrant absque Dominorum mandato: quas vel Reo (ne propter eas laborum vel expensarum dispendio molestetur) aut Actori (ut per ipsas adversarium indebita molestatione fatiget) venales exponunt. † Cùm autem lites restringendæ sint potiùs quàm laxandæ, hac generali Constitutione sancimus, ut, si aliquis super aliqua quæstione de cetero sine speciali mandato Domini Literas Apostolicas impetrare præsumpserit, & Literæ illæ non valeant, & ipse tamquam falsarius puniatur: nisi fortè de illis personis extiterit, à quibus non debet exigi de jure mandatum.

¶ PITH. [42] *Generali.*] Legend. *Idem ex Concilio Lateranensi II.*

XXIX. HONORIUS III. Cantuariensi Archiepisc. & Conjudicibus suis. [c. an. 1220. *Romæ in Anglium.*]

Si occasione duorum Rescriptorum, unius scilicet in causa principali, alterius in causa appellationis contenditur, non Judex super principali, sed Deputatus super appellatione, cognoscere debet de validitate appellationis.

DIlectus filius I. Sarracenus Clericus exposuit coram nobis, quòd cùm Jordanus Clericus Dumelienſis [n 44] ipsum super Ecclesia Sancti Nicolai Dumelienſis coram vobis autoritate Literarum nostrarum traxisset in causam: ex parte ipsius I. fuit excipiendo propositum, quòd autoritate ipsarum Literarum non poterat conveniri, eò quòd ultra duas dietas à Diœcesi, (ubi prædicta Ecclesia erat) contra statuta Concilii Generalis (de quo in eisdem Literis non fiebat mentio) distabatis [o]. Et quia hujusmodi exceptionem admittere denegantes, procedebatis in causa (pro eo quòd idem I. [p] in Rophensi & Elienſi Diœcesi Beneficia obtinet, quasi ex hoc domicilium intelligeretur habere) ipse ad nostram Audientiam appellavit. [*Et infrà a.*] Cúmque idem I. appellationem interpositam prosecutus, ad Eboracen. Archiepiscopum & ejus Collegas super præmissis Literas impetrasset: vos in causa ipsa nihilominus procedentes, eisdem Judicibus ne in commisso sibi procedant negotio, inhibetis. † Quocirca mandamus, quatenus (si est ita) causæ superſedeatis eidem, cùm non vos, sed dicti Judices cognoscere habeant, ad quos jurisdictio debeat pertinere.

[n] *al.* Dumensis. *al.* Dunedienſis.

[o] *in nonnullis manuscr. legitur*, citabatis.

[p] Jordanus.

[*a Vos ejusdem appellatione contempta Partem alteram mittendam in possessionem ejusdem Ecclesiæ, causâ custodiæ, decrevistis.*]

¶ PITH. [43] *Cantuarienſi.*] Leg. *Magunt. Cap. 17. de appell.* Vid. Privileg. Cantuar. art. 34.

[44] *Dumelienſis.*] Leg. *Dunelmenſis*: V. *Dulmenſis.*

XXX. IDEM Episcopo [45] & Archidiacono Legion. [circ. an. Chr. 1220. *Romæ in Galliam.*]

Si plures impetrant in eadem Ecclesia, statur datæ, ut primus impetrans præferatur, & solus admittatur. Ita communiter summant Doctores. Et procedit illud Summarium, secundùm opinionem communem, quæ hodie invaluit propter Jura nova.

CApitulum Sanctæ Crucis Cameracensis exhibita nobis petitione monstravit, quòd Callimacho [46] Clerico super Præbendali Beneficio in eorum Ecclesia obtinendo, Literas nostras ad eos priùs monitorias & demum præceptorias impetrante, B. Clericus contra eos super consimili Beneficio in eadem sibi Ecclesia conferendo, ad I. Archiep.

Archiep. [47] Tornac. & ejus Collegas de prædictis Literis non habita mentione, executorias à nobis Literas impetravit: qui post appellationem ad nos interpositam, in eos suspensionis & excommunicationis sententias protulerunt: ac dictus C. [q] super executione Mandati pro eo facti, ad alios obtinuit Scripta nostra: qui tulerunt suspensionis & excommunicationis sententias in eosdem. † Quocirca mandamus, quatenus eo recepto in Canonicum & in Fratrem, assignatoque sibi Beneficio Præbendali, qui ad eos prius Mandatum Apostol. reportavit, præfatas sententias juxta formam Ecclesiæ relaxetis: alteri super Præbendali Beneficio in eadem Ecclesia silentium imponentes.

[q] dictus R.

[*a Unde nobis humiliter supplicavit, ut cùm in eadem Ecclesia tantum* XII. *sint Præbendæ, & ob hoc non sine magno gravamine simul providere possunt, utrique faceremus eâdem sententias relaxari, & provideri alteri eorum in eadem Ecclesia de Præbenda, præsertim cùm in utrisque Literis clausula illa continetur inserta:* nisi de mandato nostro eadem Ecclesia foret in alterius receptione gravata.

¶ PITH. [45] *Idem Episcopo.*] *Legend.* IDEM Abbati & Priori S. Projecti, & Joanni de Villa Canonico S. Augustini Novicen. *V.* Abbati S. Petri & H. Canonico Noviom. IDEM Cameracensi Episc. & Archidiac. Legio. *al.* Leodiens.

[46] *Callimacho.*] Legend. *Renaldo.*

[47] *Archiep.*] Legend. *Archidiaconum.*

XXXI. HONORIUS III. Bituricen. Archiep. Apost. Sed. Leg. [circ. ann. 1223. *Romæ in Galliam.*]

Si habens Literas Papæ ad Beneficium, eis propter annuam pensionem renuntiat, non valent Literæ Beneficiales per eum hoc tacito impetratæ.

AD audientiam nostram, te significante, pervenit, quòd quidam Clerici obtentis à Sede Apostolica Literis super provisione sua in aliquibus Ecclesiis tibi subjectis, recipientes ab eis annuas pensiones seu alia Beneficia, ab eorum impetitione desistunt, renuntiantes beneficio Literarum. [*Et infrà a.*] † F. t. mandamus, quatenus eos qui post Literas taliter venditas, alias (de illis mentione non habita) impetrabunt de cetero, vel hactenus impetraverint: carere decernas commodo earumdem, & Ecclesias non permittas earum occasione vexari: revocando in irritum, si quid earum prætextu inveneris esse factum.

[*a Demum ad Sedem Apostolicam accedentes super sua provisione obtinent alias Literas ab eadem, de Literis antèa impetratis non habita mentione, & sic gratiâ Apostolicæ benignitatis abutentes, Ecclesias multipliciter inquietant. Ne igitur tales de suæ circumventionis astutia glorientur,*]

XXXII. GREGOR. IX. Mediolanensi Archiepiscopo. [circ. ann. Chr. 1227.]

Receptus per Literas Apostolicas, licèt Præbendam expectet: per alias Literas hoc supprimentes, in alia Ecclesia recipi non debet. Hoc dicit inhærendo verbis Literæ.

IN nostra propositi præsentia, quòd nonnulli Clerici à Sed. Apost. plures Literas (non tamen alias de aliis mentionem facientes) impetrant fraudulenter, quòd in pluribus Ecclesiis admittantur: sicque aliquando in aliis recepti, licèt nondum in eis Ecclesiasticum Beneficium sint assecuti: alias Ecclesias super receptione sua nihilominus impetunt & molestant [r]. *Et infrà.* † Mandamus quatenus eos Clericos Ecclesiis, in quibus recepti sunt, faciens esse contentos, non permittas alias ab eis occasione Literarum hujusmodi molestari, nisi de receptione fortè sua expressam fecerint mentionem.

[r] Vide *l. 1. §. sed & si quis. ff. de Curb. ed. & ff. de lib. caus. l. ordinata.*

XXXIII. IDEM Episcopo Silvanectensi, & Abbati Caroliloci [s 48]. [c. an. Chr. 1228. *Romæ in Galliam.*]

[s] *in multis antiquis ita*, & Abbati Compendien.

Non valet Rescriptum, quod Procurator revocatus & de hoc certificatus, extra Judicium impetravit: secus tamen si in Judicio; dummodo revocatio ad notitiam Adversarii vel Judicis non pervenit. Hoc dicit, secundùm lecturam magis communem.

EX parte Decani, & Capituli Laudunensis fuit propositum, quòd cùm ipsi autoritate Apost. indulgentiæ in nobilem virum I. excommunicationis sententiam protulissent: Procuratoribus Partium propter hoc ad Sed. Apost. accedentibus, & lite super diversis articulis contestata, nos causam vobis commisimus terminandam: hoc adjecto, ut non obstarent Literæ præter assensum Partium impetratæ. Dictus autem Nobilis citatus proposuit, quòd per illas Literas procedendum non erat, ex eo quòd V. qui easdem Literas impetraverat, falsus extiterat Procurator, cùm ipse ante impetrationem Literarum ipsarum propter suspicionem, quam contra eumdem conceperat, Mandatum sibi traditum revocasset. Eis igitur proponentibus ex adverso, quòd ad nos vel ad ipsos hujusmodi revocatio non pervenit, vos quòd deberetis per Literas ipsas procedere, per quamdam interlocutoriam protulistis. *Et infrà.* Petente itaque Procuratore ipsorum, ut inspicerentis prædictam indulgentiam, Procurator ipsius Nobilis ex adverso respondit, quòd non erat per jam dictas Literas procedendum, exhibens alias quasdam posteriùs impetratas, inter alia continentes, ut si de Partium voluntate procederet, causam terminaretis eamdem: alioquin ipsam sufficienter instructam remitteretis ad Sed. Apost. examen, cum indulgentia memorata. Quas Literas ipsi eo non valere dicebant: quia per eumdem V. & post revocationem Mandati fuerant impetratæ. † Quia verò juxta Generalis statuta Concilii, Apost. Literæ, quas sine speciali mandato Domini quis impetrat, valere non debent, nisi fit de illis personis à quibus non est exigendum de Jure Mandatum: Mandamus quatenus si revocatio Mandati ad Procuratorem pervenit (cùm minùs valere debeant Literæ quæ impetrantur ab illo, à quo mandatum Dominus revocavit) in negotio [t] juxta priorum continentiam Literarum, non obstantibus posterioribus, procedatis.

[t] *In uno antiquo*, in negotio isto.

¶ PITH. [48] *& Abbati Caroliloci.*] Ex Ordin. Cister. Diœcesf. Silvanect. *V.* 2. Compendien.

XXXIV. IDEM Decano & Magistro G. Canonico Leodiensi. [an. Chr. 1228. *Romæ in Galliam.*]

Rescriptum impetratum contra hominem alicujus Diœcesis, non extenditur ad hominem ejusdem nominis alterius Diœcesis.

SIgnificante V. nos noveris accepisse, quòd cùm R. contra V. Remensis Diœcesis super quibusdam pannis & aliis, ad Judices Literas impetrassset, idem V. excipiendo propofuit, quòd cùm idem non de Remensi, sed de Leodiensi Diœcesi existeret, per hujusmodi Literas (cùm de Diœcesi Leodiensi non facerent [u] aliquam mentionem) convenire de Jure non poterat, nec debebat. Et quia exceptionem hujusmodi admittere denegarunt, nostram Audientiam appellavit [x]. † Ideóque mandamus, quatenus si est ita, revocato in irritum, &c.

[u] faceret.

[x] Vide *& l. à procedente. & ibi* Bart. *C. de dilat.*

XXXV. IDEM Priori Sancti Laudinensis [49] & Succentori Rotomagensi. [circ. ann. 1228. *Romæ in Galliam.*]

Per Rescriptum impetratum contra homines Diœcesis, non possunt conveniri homines Civitatis.

ROdulphus [50] Clericus Rector Ecclesiæ Sancti Christophori de Civitate Sagiensi, sua nobis insinuatione monstravit, quòd cùm Magister R. eum per quasdam Literas contra Episcopum Sagiensem, & quosdam alios Sagiensis Diœcesis, super reditibus & rebus aliis impetratas à nobis coram Judicibus super eadem Ecclesia per generalem clausulam (*quidam alii*) convenisset, idem Rector proposuit excipiendo, quòd cùm esset de civitate Sagiensi, & sub eadem clausula nullus de Civitate ipsa intelligatur inclusus, conveniri non poterat per eamdem. Et quia dicti Judices exceptionem hujusmodi recusarunt admittere, nostram Audientiam appellavit. † Ideóque mandamus, quatenus si est ita, revocetis in irritum, &c.

¶ PITH. [49] *S. Laudinensis.*] *S. Laud.* V. *Laudi.* 2.

[50] *Rodulphus.*] Odofred. in *l. qui ex viro, ad Municipalem.* scribit hoc Caput esse sine ratione.

XXXVI. IDEM Abbati Sancti Jacobi. [circ. ann. Chr. 1229. *Romæ in Galliam Belgicam.*]

Si conveniendus per clausulam, moriatur re integra, successor conveniri non potest.

SIgnificavit nobis Comitissa Namurensis [51], quòd cùm mortuo Comite fratre suo, ipsa in ejus successerit Comitatu, G. & B. per quasdam Literas Apostolicas contra Tullen. Episcopum, & quosdam alios Clericos & Laicos impetratas, eam coram Judicibus (ad quos obtentæ fuerant) super quadam summa pecuniæ, quam eidem fratri suo se mutuasse dicebant, per illam generalem clausulam [52], *quidam alii*, (quia in prædicto Comitatu succesferat) convenerunt. Excipiente itaque Procuratore suo, quòd cùm adhuc frater ejusdem mulieris viveret, quando eædem Literæ impetratæ fuerunt, nec per ipsas, dum viveret, fuerat ad Judicium evocatus, earum autoritate non poterat conveniri. Et quia Judices exceptionem non admittebant ipsius, nostram Audientiam appellavit. *Et infrà.* † Ideóque mandamus, quatenus si est ita, revocato in irritum, &c.

¶ PITH. [51] *Namurensis.*] *Namurcensis* Vassel. 337. Meyer 71. 72.

[52] *Generalem clausulam.*] *Cap. 2. de rescript. in 6.*

XXXVII. IDEM Abbati Sancti Victoris. [circ. ann. 1229. *Romæ in Galliam.*]

Non valent Literæ executoriæ, in quibus impetrans falsò dixit monitorias præcessisse.

EX insinuatione Episcopi Ambianensis accepimus, quòd I. Clericus super ejus provisione ad ipsum præceptorias, & postmodum ad vos [y] executorias contra eum Literas impetravit. *Et infrà.* † Quocirca mandamus, quatenus quitur, ad Absi nullæ monitoriæ super hoc præcesserint, executoriis superfedeatis eisdem, dummodo eædem executoriæ de monitoriis

[y] ad duos lobatem & Episcopum. Ne putes erratum